

Losgeslagen regelhandhaving

'Je moet een beetje soepeler zijn', voegde een speler in een districtsfinale me onlangs toe tijdens mijn arbitragebeurt. Nu weet ik ook wel, dat ik een Pietje Precies ben, die prijs stelt op exacte handhaving van de regels, maar wanneer iemand in een officiële wedstrijd niet in het voorgeschreven tenue aan het biljart verschijnt, dan kan en mag ik mijn mond niet houden.

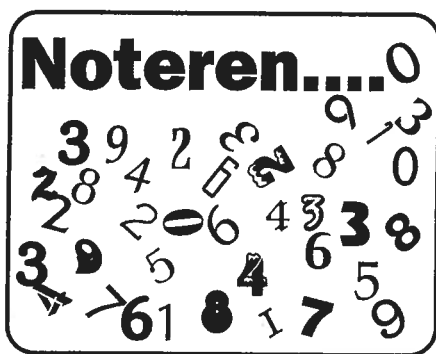
Sinds 1 augustus jl. zijn de kleding-eisen dermate versoepeld, dat het voor iedere speler en arbiter mogelijk is correct gekleed aan een partij te beginnen. Dus ook als een clublid in een officiële wedstrijd als arbiter is uitgenodigd om te arbitreran, dan zal hij in clubtenue moeten aantreden. Zo hoort het en zo gelden de regels voor iedereen, van hoog tot laag! Dus ook voor spelers in de sectie driebanden-groot, waar nogal eens eigen regels worden gehanteerd. Ook bij de arbitrage. Onlangs maakte ik een opmerking over de ruime opstelling van een teamlid/arbiter van de tegenstanders en kreeg het onthutsende antwoord: 'Ach, we zijn grote kerels onder elkaar, die moeten toch weten hoe het gaat'. Als die 'arbiter' bijna de hele partij op één plaats blijft staan bij de 'boarding', op zo'n twee meter afstand van de korte band, óók als bij de andere de korte band wordt gecaramboleerd, dan heb ik het moeilijk. Vooral als de speelbal dan de laatste bal nauwlijks raakt...

Er wordt elke arbiter geleerd de speler volledig vertrouwen te geven door uitstekende en overtuigende waarneming. Daarbij is de opstelling van enorm groot belang. Als de waarneming van een arbiter, ook al heeft hij daartoe geen opleiding gevolgd, van een al (te) grote afstand geschiedt, dan wordt dit vertrouwen erg veel geweld aangedaan. Een speler twijfelt dan al gauw aan de juistheid van de arbitrale beslissing en dat is bijzonder schadelijk voor zijn concentratie! Als die arbiter en de overige teamleden dan ook nog incorrect zijn gekleed (geen strikje om, terwijl dit uitdrukkelijk is voorgeschreven!), dan ben ik meer bezig met het verwerken van ergernis (over een overigens te respecteren team), dan met winnen...

Dienstbaar

Arbiters moeten dienstverlenend zijn aan spelers. Zo is het hen geleerd. Niet onderdanig, maar gewoon, op een normale manier behulpzaam. Als spelers arbitreran, moeten ze zich óók zo gedragen. Vooral als het gelouterde biljarters zijn, dan weten ze echt wel hoe het hoort. Ze zullen dan ontdekken welke stimulerende invloed correct optreden kan hebben. De vraag: 'Wilt u de lamp even opzij houden?' zal bijvoorbeeld veel beter overkomen, dan het autaine hoofdknikje, dat veelal die vraag vangt.

Maar oh wee, als een arbiter eens een foutje maakt, dan moet je sommige spelers eens horen mopperen (om geen ander woord te gebruik-

ken). Voor zulke spelers is mijn advies al jarenlang: 'Pak eens het Spel- en Arbitrage-reglement en lees goed met welke regels ook een speler heeft te maken!'

Dienstbaar, ja, dat is het sleutelwoord, maar niet slaafs. Zo was een arbiter onlangs dienstbaar aan een wereldtopper toen deze hem in een competitiepartij bij de acquitstoot vroeg de witte (gespikkelde) bal iets te draaien, omdat hij het niet prettig vond precies op een rode stip te moeten afstoten... Dit is reglementair niet verboden, waarom zou een arbiter dan niet aan dit nette verzoek voldoen? Je kunt je natuurlijk wel afvragen hoe die speler een zelfde situatie tijdens de partij oplost, want in het verdere verloop van een partij is een zelfde arbitrale actie uiteraard niet toegestaan.

Zo zijn er duizend-en-één ergernispunten mogelijk, die door goede arbiters zouden kunnen worden voorkomen. Zoals het annunceren van: 'De heer Jansen speelt áf', terwijl de gediplomeerde (!) arbiter dondersgoed weet, dat hij moet zeggen: 'De heer Jansen begint'. Of bij het overnemen annunceren: 'Andere arbiter heren', terwijl al jaren geleden is besloten deze annonce bij het overnemen achterwege te laten. Nog erger is, dat er nog steeds arbiters zijn die een speler een reglementaire (!) pauze weigeren, omdat ze denken, dat dit uitsluitend in de 'eigen' beurt mag. Dan denk ik weer: 'Man, pak het reglement en kijk niet alleen naar artikel 5205, maar laat die vijf regels toch eens goed tot je doordringen!' Want dit artikel luidt al jarenlang: 'Op het moment dat één van beide spelers als eerste de helft van de partijlengte bereikt, doch niet tijdens een serie, kan de partij voor de duur van maximaal drie minuten worden onderbroken. Indien er naar het oordeel van de arbiter een dringende reden is om de partij nogmaals te onderbreken, dan kan dit eveneens worden toegestaan' en de toelich-

ting luidt: 'Als één of beide spelers van de pauze gebruik wil(len) maken, dient de arbiter dit dus toe te staan.' Dat betekent dus, dat op de helft van de partijlengte van één van beide spelers en na afloop van 'mijn' beurt mij een pauze moet (!) worden toegestaan, als ik daarom vraag en niet hoeft te wachten tot ik weer aan de beurt ben, dames en heren (al of niet gediplomeerde) arbiters! Ik neem u deze reglementaire fout veel meer kwalijk, dan wanneer u mij onterecht aftelt voor een biljardé. Want deze fout horen, zien en vooral voelen kunt u niet uit een boekje leren. Daar is zeer veel ervaring en aanschouwelijk onderwijs voor nodig. U moet dit zelf ondervinden en leren constateren, zonder toepassing van allerlei elektronische hulpmiddelen, maar met uw zintuigen. De heer D. schreef mij hierover een brief waaruit veel frustratie en ergernis bleek. Het is ook ergerlijk als je als (geofende en goede) speler ziet hoe je tegenstander in een Série Américaine de ene na de andere biljardé maakt door bal 2, middels de speelbal, behendig weer in de juiste positie te drukken. Ik roep het al ten minste veertig jaar: 'Laten de 'grottere' spelers eens uitgebreid aan arbiters, spelers en overige belangstellenden demonstreren wat wél en wat geen biljardé is. Daar leren we allemaal van'. Als we dat weten, dan behoeven we ook niet meer te worden geschoffeerd door spelers, die denken géén biljardé te hebben gemaakt, met woorden zoals: 'Ach man, wat weet jij er nou van. Je kunt niet eens biljarten...'

Zorg dat je bouwt aan je autoriteit door je deze kennis eigen te maken en laat je voorlichten door (top-)spelers. Er woont er best wel eenje in de buurt (ik weet zeker in de buurt van de heer D.). Vraag hem, niet alleen aan minder (biljart)begeerde arbiters, het verschil te laten zien en horen tussen een correcte carambole en een biljardé. Ook in de verzamelstoten waarbij bal 2 vol moet worden gemortiseerd om via de band(en) in positie terug te laten komen, terwijl de speelbal op een paar millimeter afstand van die bal lag. Dát is dan praktisch en aanschouwelijk onderwijs, dat broodnodig is om ergernis te voorkomen. Doe daar dan wat aan!

De heer Van D. (dus een ander dan D.) reageerde op de lyrische interpretatie over biljardé in dit blad van februari 2005 door een min of meer natuurwetenschappelijke visie op de biljardé te geven. De beschouwing in het februari-nummer, die ik van derden had 'geleend', was meer een bespiegeling over arbitrage en arbiters en was zeker niet bedoeld om het beoordelen van een biljardé te analyseren.

Conclusie: we kunnen nog zoveel eisen van de al of niet gediplomeerde arbiters, zeker is in ieder geval, dat wij bij de KNBB het toch maar treffen met zoveel goedwillende mensen, die dienstbaar willen zijn aan duizenden spelers. Laten we er dan tevens aan werken, dat het ook andersom het geval zal zijn en blijven...

Ad Vermeulen
aaveva@ision.nl

BRON: BILJART TOTAAL